

Metodická informace 107/05/21

Zpracováno dle zákona č. 255/2008 Sb. a 37/2021 Sb., ve znění pozdějších předpisů, za použití právního informačního systému CODEXIS společnosti ATLAS consulting spol. s r.o.

Skutečný majitel dle zákona o evidenci skutečných majitelů

I. Zákon o evidenci skutečných majitelů

Od 1.6.2021 vstupuje v účinnost nový zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů (dále jen „ZESM“), který nově upravuje definici skutečného majitele a stanovuje povinnosti jednotlivým subjektům o zápisu informací do evidence skutečných majitelů.

Dle ZESM je skutečným majitelem každá fyzická osoba, která je koncovým příjemcem nebo osobou s koncovým vlivem, přičemž se může a nemusí jednat o stejné fyzické osoby.

- **Koncovým příjemcem** je každá osoba, která přímo nebo nepřímo získává více než 25 % podíl na zisku nebo likvidačním zůstatku a tento zisk či likvidační zůstatek dále nepředává.
- **Osoba s koncovým vlivem** je každá osoba, která přímo nebo nepřímo má více než 25 % podíl na hlasovacích právech.

Do evidence se **zapisují osoby zjištěné oběma cestami**.

V případě, že na základě výše uvedených pravidel nelze určit osobu s koncovým vlivem, např. z důvodu, že zkoumaný subjekt je součástí velké korporace, která nemá žádnou fyzickou osobu s koncovým vlivem, tak se **zapisují všechny osoby ve vrcholovém vedení výše postavené právnické osoby** (většinou mateřské společnosti).

Pokud subjekt při vynaložení veškerého úsilí, které lze po něm rozumně požadovat, nezjistí žádného skutečného majitele, **zapiše jako skutečné majitele všechny osoby ve svém** (tj. daného subjektu) **vrcholném vedení**.

Skuteční majitelé zjištění na základě výše uvedených pravidel **musí být zapsáni do informačního systému veřejné správy**, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti. V § 13 ZESM je stanoveno jaké údaje se o skutečných majitelích zapisují, např.: jméno a adresa místa pobytu, datum narození, rodné číslo, státní občanství, údaj o povaze postavení skutečného majitele a velikosti přímého či nepřímého podílu skutečného majitele atd. K některým údajům zapsaným v rejstříku bude **veřejný přístup na internetových stránkách** Ministerstva spravedlnosti.

Změny v evidenci skutečných majitelů budou provádět soudy a notáři, kteří jako jediní budou moci provádět zápisy. U některých subjektů se **automaticky propíší údaje z jiných rejstříků**, např. u společnosti s ručením omezeným se automaticky propíše jako skutečný majitel fyzická osoba, která je zapsána **do obchodního rejstříku** jako společník s podílem větším než 25 %.

V § 7 ZESM jsou taxativně vyjmenované subjekty, které skutečného majitele nemají a do evidence skutečných majitelů se vůbec nezapisují, např.: a) stát a územní samosprávný celek; b) dobrovolný svazek obcí; c) státní příspěvková organizace a příspěvková organizace územního samosprávného celku; d) školská právnická osoba zřízená státem, územním samosprávným celkem nebo dobrovolným svazkem obcí; e) honební společenstvo; f) společenství vlastníků jednotek atd.

II. Sankce za nesrovnalosti v evidenci skutečných majitelů

Pokud subjekt **na výzvu soudu nezapíše** svého skutečného majitele, může mu být udělena pokuta až do výše **500 000,- Kč**.

Pokud skutečný majitel není zapsán v evidenci skutečných majitelů, **nesmí mu subjekt vyplatit zisk** a takový majitel **nesmí vykonávat hlasovací práva**. Subjekt dále **nesmí vyplatit podíl na zisku těm právnickým osobám, které nemají zapsaného skutečného majitele v evidenci**. Právo na podíl na zisku nebo jiných vlastních zdrojích, které takto nebylo vyplaceno do konce účetního období, ve kterém bylo rozhodnuto o výplatě těchto zdrojů, zaniká s koncem tohoto účetního období.

III. Povinnosti a sankce daňových poradců

Dle novely zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu **jsou daňoví poradci povinni** provádět identifikaci klienta a vycházet při tom ze **dvou zdrojů**, a to z **Evidence skutečných majitelů** a z jednoho dalšího zdroje.

Pokud daňový poradce při zjišťování skutečného majitele odhalí **nesrovnalost v Evidence skutečných majitelů**, musí na tuto **nesrovnalost klienta upozornit**. Jestliže klient tuto nesrovnalost neodstraní, nebo nevyvrátí, tak daňový poradce **bude muset tuto nesrovnalost oznámit soudu**.

V případě, že by tuto povinnost daňový poradce nedodržel, hrozí mu sankce, a to za:

- **neupozornění klienta na nesrovnalost - pokuta až do výše 100 000,- Kč,**
- **neoznámení nesrovnalosti soudu - pokuta až do výše 1 000 000,- Kč.**

Nesrovnalostí se rozumí stav, kdy platné údaje nebo údaje, které byly z evidence skutečných majitelů vymazány bez náhrady nebo s nahrazením novými údaji, **neodpovídají nebo neodpovídaly skutečnému stavu**, nebo stav, kdy v evidenci skutečných majitelů **nejsou zapsány žádné údaje**.

IV. Nejblíže daňové povinnosti

25.5. Přiznání a platba DPH za 4/2021, souhrnné a kontrolní hlášení

V Novém Jičíně, dne 16.05.2021

Zpracovaly: Ing. Kotalová Pavla, Ing. Mičulková Hana

Ing. Marta Mičulková